

реите и др., които вече се завзематъ отъ тѣхни млади, крепки и дейни хора. Отъ тогава и пословицата; „Влѣзе торлака и строши бѣрдака“ (отъ който чорбаджиитѣ, дотогавашни църковни настоятели, крали маслиненото масло, доставяно за църковни нужди). Приходите отъ църквите достигнали до 100,000 гроша годишно и по уреденъ бюджетъ се употребявали за предназначението си, за което се давало и отчетъ предъ народа; до тогава повечето приходи се злоупотребявали, и никой не смѣялъ да търси отчетъ. Църковните сгради се поправили и поддържали сносно; също и училищните, които били тѣсни и неудобни, се разширили съ по нѣколко стаи. Внущило се на духовниците да изпълняватъ достойно длъжностите си къмъ църквата, да се отзоваватъ винаги на поканите на вѣрващите, да служатъ въ храмовете, когато народътъ е по-свободенъ отъ работа, да водятъ порядъченъ животъ; представителътъ на владиката да не разрешава четвърти и пети бракове, да не взема произволни такси за вѣнчавка, погребение и пр. Първомайсторите турили въ редъ касите на еснафите; защитили потъжканите имъ права; подобрели положението на калфи и чираци, като установили годините на старшинство по занаята и чираците да не слугуватъ като прости слуги, а да се обучаватъ, работейки само занаята. Власти, лишена отъ съдействието на чорбаджиите, омекнала и станала по-сдържана и внимателна къмъ раята; данъците и тегобите се разпредѣли справедливо; затворите се опразнили. Въобще турцитѣ се удивлявали на народния говоръ и, не схващайки истинските му причини, го отдавали на нечия силна подкрепа, та съ страхопочитание се отнасяли къмъ раята и никой отъ тѣхъ не смѣялъ да я задява. Обичайните имъ презрителни изрази „гяуръ“, къопекъ“, „хандзъръ“ (невѣрникъ, куче, свиня) не се чували вече. Народътъ спокойно и свободно си извършвалъ всѣкидневните си занятия и търговия, та доволенъ се наслаждавалъ отъ произведенията на труда си. Признателенъ до дънъ душа, той благославялъ тайните виновници на това народно благо — братствените дейци, които наследчени отъ постигнатия успѣхъ, засилили дейността си надпреварвайки се въ изпълнение на възложените имъ задачи. Съ готовность и възторгъ тѣ въ едно заседание по предложение на Х. Иорданъ се заклѣли предъ почтения попъ Сидеръ въ вѣрата и въ Евангелието, че ще бѫдатъ вѣрни на тая организация за народното дѣло неизмѣнно. Тогава за пръвъ пътъ Х. Иорданъ разкрива предстоящата родиноспасителна цель, която братството ще следва неуклонно.